

УДК 342.002.55

DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2023.05.58>

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ БІБЛІОТЕЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Єсімов С.С.,

кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративно-правових дисциплін,
Львівського державного університету внутрішніх справ,
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9327-0071>

Єсімов С.С. Правовий режим бібліотечної інформації.

У статті на підставі чинного національного законодавства та директивних документів Європейського Союзу розглянуто правовий режим бібліотечної інформації. Мета дослідження полягає в тому, щоб у результаті вивчення правової природи бібліотечної інформації виробити пропозиції, спрямовані на розвиток теорії інформаційного права про види інформації та вдосконалення системи правового забезпечення доступу до інформації в бібліотечній сфері, орієнтованої на максимальну реалізацію інформаційних прав громадян у сфері бібліотечної справи умовах сучасного цифрового середовища. Комплексність і системний аналіз сприяв застосуванню загальнонаукових і спеціальних методів пізнання, що обумовлено характером відносин, які складаються у сфері бібліотечної інформації. Зазначено, що перехід до суспільству знань, заснованому на достовірній інформації пов'язані з необхідністю реформування бібліотечної сфери, розвитком законодавства України у сфері бібліотечної справи. Це має важливе значення для посилення ролі бібліотек та вдосконалення правового регулювання їх діяльності в умовах цифровізації, забезпечення реалізації прав людини та громадянина, збереження інформаційно-культурної спадщини держави, а також підвищення рівня та ефективності процесу забезпечення надання послуг у цій сфері. Вказано, що бібліотечна інформація є окремим видом інформації у системі об'єктів інформаційних правовідносин із певним правовим режимом. Обґрунтовано наявність особливих суб'єктів інформаційних відносин, які виникають щодо доступу до бібліотечної інформації та визначити особливості їх правового статусу. Це характеризується унікальним набором правочинів щодо бібліотечної інформації, яка в умовах цифровізації бібліотек є формою зберігання первинної інформації у вигляді сукупності даних, включаючи оцифровані та/або ті, інформаційні ресурси, що мають спочатку цифровий (електронний) вид, та вторинної інформації, яка збираються в єдиному навігаційно-пошуковому апараті бібліотеки. У висновку доцільно відзначити, що бібліотечна інформація є окремим ви-

дом інформації, яка визначається специфічним правовим режимом.

Ключові слова: інформація, інформаційні ресурси, бібліотека, бібліотечна справа, доступ до інформації, достовірність.

Yesimov S. Legal regime of library information.

The article examines the legal regime of library information based on current national legislation and directive documents of the European Union. The purpose of the study is to develop proposals, as a result of the study of the legal nature of library information, aimed at developing the theory of information law about types of information and improving the system of legal provision of access to information in the library field, focused on the maximum realization of the information rights of citizens in the field of library business conditions modern digital environment

Complexity and systemic analysis contributed to the application of general scientific and special methods of cognition, which is due to the nature of relations that formed in the field of library information.

As a result, stated that the transition to a knowledge society based on reliable information connected with the need to reform the library sphere, the development of Ukrainian legislation in the field of library affairs. This is important for strengthening the role of libraries and improving the legal regulation of their activities in conditions of digitalization, ensuring the realization of human and citizen rights, preserving the informational and cultural heritage of the state, as well as increasing the level and efficiency of the process of providing services in this area. It indicated that library information is a separate type of information in the system of objects of informational legal relations with a certain legal regime. The presence of special subjects of information relations that arise in relation to access to library information substantiated and the peculiarities of their legal status are determined. It characterized by a unique set of transactions regarding library information, which in the conditions of digitization of libraries a form of storage of primary information in the

form of a collection of data, including digitized and/or those information resources that are originally digital (electronic) and secondary information that is collected in the library's only navigation and search engine. In the conclusion, it is appropriate to note that library information is a separate type of information that is determined by a specific legal regime.

Key words: information, information resources, library, librarianship, access to information, reliability.

Постановка проблеми Розвиток інформаційних правовідносин останніми роками відбувається стрімкими темпами. З'являються нові об'єкти та суб'єкти у зв'язку з процесами розвитку інформаційної сфери, інформаційно-комунікаційного середовища та цифровізації. Відбувається ускладнення та розвиток традиційних інформаційних відносин. Не винятком є інформаційні правовідносини у сфері бібліотечної справи. Особливо важливі у межах даного інституту інформаційного права питання забезпечення доступу до інформації у бібліотечній сфері. Забезпечення доступу до бібліотечної інформації та бібліотечно-інформаційних ресурсів дозволяє та значною мірою сприяє розвитку інформаційного суспільства. Роль бібліотек у забезпеченні доступу до інформації в останні роки не зростає у зв'язку з високою конкуренцією з боку Інтернет-ресурсів. Це спричиняє ризики втрати культурної та інформаційної самоідентичності, втрати важливого джерела збереження, обробки, надання та поширення достовірної інформації.

Стан опрацювання цієї проблематики. Окремі аспекти впливу бібліотечної сфери на формування інформаційного суспільства в Україні досліджували вчені: І.В. Арістова, Н.В. Грицяк, С.І. Даниленко, Н.К. Дніпренко, О.В. Карпенко, С.Ю. Коваленко, Ю.В. Ковбасюк, Є.А. Макаренко, А.М. Михненко, А.І. Семенченко, В.П. Трошинський, М.Я. Швець та ін. Перехід до суспільства знань пов'язаний з необхідністю модернізації бібліотечної сфери, розвитком законодавства у галузі бібліотечної справи. Це має важливе значення для посилення ролі бібліотек та вдосконалення правового регулювання діяльності в умовах цифровізації, збереження інформаційно-культурної спадщини держави, підвищення рівня та ефективності процесу забезпечення надання послуг у цій сфері, що вимагає теоретико-правового дослідження.

Метою статті є дослідження правового режиму бібліотечної інформації.

Виклад основного матеріалу. Основними об'єктами інформаційних правовідносин у сфері бібліотечної справи є інформація, документ (бібліотечно-інформаційний ресурс) та бібліотечний фонд. У ст. 1 Закону «Про бібліотеки і

бібліотечну справу» дано визначення базового для даного нормативного акта терміна «бібліотечна справа», як характерні риси якого виділяють публічний характер і масове обслуговування користувачів [1].

Директива Європейського Парламенту і Ради 2003/98/ЄС від 17 листопада 2003 року про вторинне використання інформації публічного сектора передбачає розвиток бібліотечної справи в умовах інформаційного суспільства [2]

Базовим об'єктом інформаційних правовідносин у зазначеній сфері є бібліотечна інформація, оскільки одним із важливих видів діяльності бібліотеки є інформаційне обслуговування. Зв'язок бібліотеки та інформації підтверджується тим фактом, що в Законі «Про інформацію» безпосередньо не вказується бібліотека, але згідно Закону «Про бібліотеки і бібліотечну справу» зберегувалася до інформаційних систем [3]. Законодавство не містить визначення бібліотечної інформації ні бібліотечно-інформаційних ресурсів.

Інформаційне обслуговування у бібліотечній справі розуміється як діяльність із задоволення інформаційних потреб користувачів у вигляді надання інформаційних послуг, як феномен культури та комунікації, як механізм доступу користувачів до інформації та поширення знань.

Під соціальною інформацією розуміють циркулюючі у суспільстві відомості, що відбивають навколишню дійсність у всій сукупності її складових (явлення, об'єкти, процеси, зв'язку), які є у здатній до сприйняття об'єктивній формі, мають приватний чи публічний інтерес. Соціальною інформацією є право.

Закон «Про бібліотеки і бібліотечну справу» не містить поняття інформації, проте трактування цього терміну можна знайти в Системі стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи (СІБВС) [4]. Бібліотека має справу із документом – документованою інформацією. Цей факт підтверджує ту обставину, що у Законі «Про бібліотеки і бібліотечну справу» відсутній термін «інформація». Виходячи з понять інформації, інформаційна діяльність, що здійснюється бібліотеками, включає збір, накопичення, передачу, подання відомостей про навколишній світ (особи, предмети, факти), події, що відбуваються та протікають явищах і процесах.

Згідно з ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація і документація. Словник термінів (ISO 5127:2001, IDT) під інформацією розуміються відомості, сприймані людиною і (або) спеціальними пристроями як відображення фактів матеріального або духовного світу в процесі комунікації [5].

Бібліотека стала новою формою освоєння інформаційного простору фізичною особою чи соціумом, вона забезпечила комунікацію між документом та споживачем, що становить її сутнісну функцію. Комунікації у бібліотеці проявляється

по-особливому, не стосовно інформації, а стосовно документа.

Співвідношення термінів «інформація» та «документ» – одна з традиційних проблем теорії та практики бібліотечно-інформаційної діяльності. Поняття «інформація» та «документ» тісно пов'язані та практично нероздільні. Поняття «інформація» ширше, ніж «документ», у тому сенсі, що документ без інформації неможливий.

Документ розглядається як матеріальний об'єкт із зафіксованою інформацією у вигляді тексту, звукозапису або зображення, призначений для передачі у часі та просторі з метою зберігання та публічного використання.

Інформація та документ співвідносяться як зміст та форма, хоча зараз на зміну терміну документ у бібліотечній сфері прийшов термін «інформаційний ресурс». Бібліотечна інформація може надаватися в усній формі. Це усна інформація, що транслюється під час проведення бібліотечних заходів, виконання бібліографічних послуг в усній формі. У цьому випадку бібліотечна інформація виступає у формі інформаційної послуги, яка ґрунтується на документованій інформації.

Оскільки бібліотечна інформація є різновидом соціальної інформації, для неї характерні властивості, які має соціальна інформація. Головне призначення соціального інституту бібліотеки полягає в тому, щоб забезпечити вільний доступ до бібліотечних фондів і бібліотечно-інформаційних ресурсів, що містяться в них, тому важливою властивістю бібліотечної інформації з точки зору фахівців бібліотечної справи є доступність.

Ступінь реалізації якості доступності бібліотечної інформації залежить від низки чинників, насамперед від того:

– чи є інформацією відкритого чи обмеженого доступу, тобто, який правової режим доступу встановлений даному виду бібліотечної інформації;

– чи є дана інформація первинною (виступає безпосереднім результатом інтелектуальної діяльності творців), чи вторинною (інформацією, що виникла у процесі аналітико-синтетичної обробки первинної). Соціальний аспект доступності інформації актуальний для соціально незахищених верств населення. Вільний доступ до інформації сприяє адаптації у суспільстві цих груп населення, вирівнюванню інформаційно-культурного потенціалу;

– до якої категорії належить суб'єкт інформаційних правовідносин, які виникають щодо доступу до бібліотечної інформації: чи є він користувачем; співробітником бібліотеки; публічним органом, оскільки кожній категорії притаманний набір правових можливостей щодо оперування інформацією.

Ступінь доступності первинної бібліотечної інформації відкритого доступу, яка існує у формі електронних інформаційних ресурсів і зберіга-

ється в цифрових фондах електронних бібліотек для основної категорії суб'єктів, які здійснюють право доступу до інформації в бібліотечній сфері – користувачів бібліотек, залежатиме від статусу користувача.

Як відмінні властивості бібліотечної інформації необхідно виділити достовірність, особливо важлива в умовах цифровізації, яка забезпечується тим, що бібліотеки – надають інформаційний сервіс.

У юридичній науці достовірність розглядалася як вимога до інформації чи принцип регулювання інформаційних відносин. В умовах поступового переходу суспільства від інформаційного до суспільства знань ставиться завдання регулювання та захисту права на достовірну інформацію. Достовірність інформації постає як особлива вимога забезпечення інформаційної безпеки. Забезпечення інформаційної безпеки завжди передбачає забезпечення цілісності, достовірності та точності. Безпека, пов'язана з обов'язковим дотриманням бібліотеками при створенні, зберіганні, передачі та розповсюдженні інформації вимог законодавства щодо обмежень, пов'язаних з дотриманням особливих вимог до інформаційної продукції та порядок надання інформації неповнолітнім, з обмеженнями порядку доступу до інформації, забороненої для розповсюдження на території України.

Бібліотечно-інформаційні ресурси є матеріальною формою бібліотечної інформації, зберігаються не розрізнено та безладно, а існують у вигляді складної системи – бібліотечного фонду або особливого інформаційного ресурсу бібліотеки – довідково-пошукового апарату, що акумулює вторинні документи бібліотеки. Для бібліотечної інформації, що існує у цифровій формі, формою зберігання первинної та вторинної інформації виступає електронна бібліотека. Форма зберігання бібліотечної інформації представляє систему. Багато фахівців бібліотечної справи бібліотечний фонд, довідково-бібліографічний (довідково-пошуковий, навігаційно-пошуковий) апарат бібліотеки та електронну бібліотеку вважають складно-структурованим інформаційним ресурсом.

Створення бібліотечного фонду відбувається не хаотично, а здійснюється відповідно до профілю комплектування. Організація бібліотечного фонду, створення та функціонування довідково-бібліографічного (довідково-пошукового, навігаційно-пошукового) апарату бібліотеки підпорядковується правилам, встановленим методикою каталогізації.

У бібліотечному фонді, у довідково-пошуковому апараті бібліотечна інформація (бібліотечно-інформаційні ресурси) групуються щодо індексів бібліотечних класифікаційних систем: Універсальної десятикової класифікації (УДК) [4], Десятикової класифікації М. Дьюї (ДКД) [6].

Для того, щоб документовані ресурси у фондї та довідково-пошуковому апаратї бібліотеки представляли систему, на етапі надходження документа до бібліотеки здійснюється процес систематизації, який проявляється у створенні пошукового образу документа, що відображає з достатньою повнотою та точністю змістовні та формальні ознаки у вигляді класифікаційних індексів. шляхом співвіднесення вищезгаданих характеристик документів з індексами основних та допоміжних таблиць бібліотечних класифікаційних систем.

У сфері бібліотечної справи можна розмежувати два види інформації, диференціювавши їх на підставі функціонального призначення та специфіки режиму доступу. По-перше, власне бібліотечна інформація, що накопичується, зберігається, створюється та передається бібліотеками відповідно до функцій і профілю комплектування, призначену для реалізації конституційного права громадян на інформацію стосовно бібліотечної сфери.

Доступ до цієї категорії інформації здійснюється з урахуванням норм авторського права та обмежень, встановлених законодавством. Важливою гарантією реалізації права громадян на доступ до бібліотечної інформації є положення Закону «Про інформацію». Відповідно до положень цього закону не може бути обмежений доступ до інформації, що накопичується у відкритих фондах бібліотек, створених або призначених для забезпечення фізичних і юридичних осіб такою інформацією. На таку інформацію поширюється режим відкритого доступу. Гарантії реалізації інформаційних прав громадян у бібліотечній сфері закріплені у Законі «Про бібліотеки і бібліотечну справу».

У сфері бібліотечної справи йдеться про максимально широкий доступ до інформації. До бібліотечної інформації, призначеної для реалізації права користувачів на інформацію в бібліотечній сфері, можна віднести статистичну та планово-звітну інформацію про діяльність бібліотек. Вона не має конфіденційного характеру, але її надання обмежене колом осіб за цільовим призначенням. Винятком є інформація про діяльність державних бібліотек з формування та використання фондів, що надається на вимогу користувачів. Подібна інформація може доводитися бібліотекою у добровільному порядку.

Бібліотечна інформація, призначена для реалізації права користувачів на інформацію в бібліотечній сфері, може бути диференційована на дві категорії відповідно до правового режиму доступу відкритого та обмеженого.

Бібліотечна інформація відкритого доступу. Відповідно до профільного закону не допускаються державна чи інша цензура, що обмежує право користувачів бібліотек на вільний доступ

до бібліотечних фондів. Закон проголошує, що в основі державної політики у галузі бібліотечної справи лежить принцип створення умов для загальної доступності інформації та культурних цінностей, що збираються та надаються у користування бібліотеками.

Встановлено до Закону «Про бібліотеки і бібліотечну справу», порядок доступу до фондів бібліотек, перелік основних послуг і умови надання бібліотеками встановлюються статутом бібліотек чи локальних нормативних актів юридичних осіб, структурними підрозділами яких є бібліотеки.

Законами «Про медіа», про таємницю, що охороняється законом, та законодавством про збереження культурного надбання народів України обмежує доступ інформації, що завдає шкоди здоров'ю або розвитку дітей [7].

У науковій літературі звертають увагу до двох різних аспектів, у яких використовується у бібліотечній сфері поняття доступ. Якщо йдеться про доступ читача до фондів на полицях, то це відкритий доступ, доступ до інформації, що розповсюджується в Інтернеті – вільному доступі. Цей підхід відображений у ДСТУ 7448:2013 Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять, що містить докладну класифікацію режимів доступу до бібліотечної інформації [8].

Як приклад бібліотечної інформації відкритого доступу можна назвати інформацію, яка розміщується на сайті (Інтернет-порталі) бібліотеки, яку можна віднести до загальнодоступної. Вона містить основні локальні нормативні акти бібліотеки, статистичні показники діяльності, розкриває склад інформаційних ресурсів бібліотеки.

У сфері бібліотечної справи може бути виділено службову інформацію, не призначену для реалізації інформаційних прав громадян. Основним видом такої інформації є персональні дані працівників і користувачів бібліотеки, на які поширюється режим конфіденційності.

При вивченні специфіки бібліотечної інформації та бібліотечно-інформаційних ресурсів необхідно мати на увазі, що інформаційне право вивчає феномен інформації для того, щоб створити адекватне правове регулювання інформаційної сфери. Бібліотечна справа, як збірний термін, для основних напрямів бібліотечної науки охоплює: бібліотекознавство, бібліографію, бібліотечне фондознавство, має справу з документованою інформацією.

Інформаційне право у сфері бібліотечної справи вивчає сутність, властивості, ознаки, можливість та способи перетворення інформації, але має мету – задоволення інформаційних потреб користувачів бібліотек за допомогою потенціалу власних інформаційних ресурсів. Бібліотечна інформація знаходить матеріальне втілення у фор-

мі бібліотечно-інформаційних ресурсів, які у бібліотекознавстві розглядаються як наявні запаси інформації, зафіксованої на носії, придатною для збереження та використання.

Бібліотечно-інформаційні ресурси є другим важливим об'єктом, щодо яких складаються інформаційні правовідносини у сфері бібліотечної справи. Складна правова та інформаційна природа цієї категорії породжує прямо діаметральні підходи та численні наукові дискусії.

У літературі зазначається, що існує широке та вузьке трактування поняття «інформаційні ресурси». У вузькому значенні це мережеві інформаційні ресурси, доступні через інформаційні технології, у широкому – зафіксована на традиційних і електронних носіях інформація, придатна для збереження та поширення. Поняття «інформаційні ресурси» міститься у низці стандартів системи СІБВС. Фахівці бібліотечної сфери оперують поняттям «бібліотечно-інформаційні ресурси», яке не знайшло закріплення у чинному законодавстві.

Інформаційні ресурси мають ряд специфічних особливостей: мінливість складу, викликана зміною інформаційних потреб суспільства; складність, яка піддається кількісному обліку. У національному стандарті ДСТУ 7448:2013 інформаційні ресурси трактуються як сукупність даних, організованих для ефективного отримання достовірної інформації.

У Національній бібліотеці імені В.І. Вернадського під інформаційними ресурсами розуміють штучно створений або природний об'єкт, що є джерелом інформації у будь-якій формі, знакової системі, та на фізичному носії [9].

Бібліотечно-інформаційні ресурси розглядаються представниками бібліотечної науки як різновид інформаційних ресурсів, склад яких визначається належністю бібліотеки з урахуванням особливостей її типологічних характеристик і потреб користувачів, представляє: сукупність документів фонду бібліотеки, інформаційні продукти власної генерації, у тому числі довідково-бібліографічний апарат, мережеві ресурси.

У Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів є різні класифікації інформаційних ресурсів, наприклад, за видами, залежно від масштабу формування та використання, за належністю, за типом документів [10]. У навчальній літературі диференціацію бібліотечно-інформаційних ресурсів поділяють на дві групи: призначені для використання у професійних сферах діяльності; мають гуманістичне зміст і призначені всім групам споживачів, інформаційні ресурси – суспільне багатство. Є розподіл поняття «інформаційний ресурс» на дві частини – документовані (інформаційний ресурс, створений на основі фіксування інформації) та недокументовані (інформаційні

послуги), які відносять до первинні (документовані та недокументовані) та вторинні.

Вторинні інформаційні ресурси поділяються на два види: вторинно-семантичні та бібліографічні, які включають метадані.

Документований та інформаційним ресурсом умовно можна поставити знак рівності, диференціюється на дві великі групи: динамічну частину – документовані потоки, яка ділиться на первинний та вторинний документовані потоки, що складаються з первинних (вторинних) документів, та статичну частину – документовані масиви, у складі яких виділяються структуровані масиви – документовані фонди, зокрема бібліотечні.

Виділяють три види інформаційних ресурсів у бібліотеках: первинні документовані бібліотечно-інформаційні ресурси, вторинні документовані бібліотечно-інформаційні ресурси та не документовані бібліотечно-інформаційні ресурси (бібліотечно-інформаційні послуги усного характеру).

Первинний документований бібліотечно-інформаційний ресурс включає інформаційний ресурс у традиційній нецифровій формі і електронний інформаційний ресурс, є формою первинної інформації. Вторинний бібліотечний ресурс складається з бібліографічних інформаційних ресурсів і метаданих, містить вторинну інформацію; недокументований бібліотечно-інформаційний ресурс охоплює бібліотечно-інформаційні послуги усного характеру.

Застосування міждисциплінарного підходу щодо специфіки інформації та інформаційних ресурсів бібліотечної сфери дозволяє виявити специфіку об'єкта сфери, що вивчається, застосовуючи спеціальні знання, накопичені наукою через призму інформаційного права, та дійти ряду висновків.

По-перше, виявити ті ознаки, які ріднять бібліотечну інформацію з іншими видами соціальної інформації (змістовність), позначити риси, властиві їй через специфіку сфери застосування (достовірність, безпека, стандартизованість, обов'язкова наявність вторинного рівня інформації, що відображає первинний).

По-друге, відмежувати власне бібліотечну інформацію (відкритого та обмеженого доступу) та службову інформацію у бібліотечній сфері.

По-третє, бібліотечна інформація існує не у вигляді розрізнених відомостей, а у системно організованому вигляді – у вигляді бібліотечно-інформаційних ресурсів, які можуть бути диференційовані на первинні документовані бібліотечно-інформаційні ресурси (традиційні та електронні), вторинні бібліотечно-інформаційні ресурси, бібліотечно-інформаційні ресурси, що набувають форми бібліотечних послуг інформаційного характеру.

По-четверте, провести розмежування порядку доступу до первинного та вторинного інфор-

маційного ресурсу бібліотечної сфери та констатувати, що доступ до первинного документованого бібліотечно-інформаційного ресурсу для користувачів може бути обмежений відповідно до Закону «Про бібліотеки і бібліотечну справу» та локальних нормативних актів бібліотек. Доступ до вторинного бібліотечно-інформаційного ресурсу, що розкриває первинний, відповідно до Закону «Про бібліотеки і бібліотечну справу» не може бути обмежено, оскільки законодавець встановив, що користувач бібліотеки має право безкоштовно отримувати у бібліотеці інформацію про наявність у бібліотечних фондах конкретного документа.

У напрямі 19 «Культурно-ціннісна трансформація України» Національної економічної стратегії на період до 2023 року не передбачено реформування бібліотек України, що не сприятиме розвитку інформаційного суспільства.

Висновки. Бібліотечна інформація є окремим видом інформації у системі об'єктів інформаційних правовідносин із певним правовим режимом. До цього виду інформації включається бібліотечна інформація відкритого та обмеженого доступу, що збирається, зберігається, створювана та надається бібліотеками для реалізації права громадянина на доступ до інформації, інша інформація у бібліотечній сфері для службового користування.

Під бібліотечною інформацією розуміється сукупність документованих відомостей, що є об'єктом збору, зберігання, створення та надання у процесі здійснення бібліотечно-інформаційної діяльності, відомостей про бібліотеку або документовану бібліотечну інформацію. Необхідно нормативно виділити низку видів бібліотечно-інформаційних ресурсів, які є формою існування бібліотечної інформації. Сучасні засоби цифровізації змінюють формат доступу до бібліотечної інформації та бібліотечних ресурсів, роблячи його більш комфортним та доступним. Місія бібліотеки в інформаційному суспільстві зазнає змін і бібліотечному законодавству необхідне переосмислення ролі інституту бібліотеки у цифровому середовищі. Необхідне нормативне закріплення форм і способів використання цифрових технологій у бібліотечній сфері. У подальших дослідженнях доцільно виробити підходи до правового регулювання використання цифрових технологій у процесі забезпечення доступу до інформації у бібліотечній сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон України від 27.01.1995 р. № 32/95-ВР. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/32/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Директива Європейського Парламенту і Ради 2003/98/ЄС від 17 листопада 2003 року про вторинне використання інформації публічного сектора.
3. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2657-12>.
4. ДСТУ 6096:2009 Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Універсальна десяткова класифікація. Структура, правила ведення та індексування (ГОСТ 7.90-2007, MOD). URL. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=69767.
5. ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація і документація. Словник термінів (ISO 5127:2001, IDT). URL. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=52901.
6. Десяткова класифікація Дьюї (ДКД). Українська бібліотечна енциклопедія. URL. <https://ube.nlu.org.ua/>.
7. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2849-20>.
8. ДСТУ 7448:2013 Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. URL. <https://lib.nure.ua/storage/app/media/nmbk/doc/dstu.pdf>.
9. Бібліотечно-інформаційні ресурси: використання та збереження. 2023. Національна бібліотека імені В. І Вернадського. URL. <http://www.nbu.gov.ua/node/6097>.
10. Про затвердження Концепції формування системи національних електронних інформаційних ресурсів: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.05.2003 р. № 259-р. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/259-2003-%D1%80#Text>.